○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○

Go-Amiko

Informilo de
Japana Esperantista Go-Asocio
N-ro 166, Decembro 2022

○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○

日本エスペラント大会で囲碁分科会を開催

第 109 回日本エスペラント大会は、2022 年 9 月 23 日（金・祝日）～25 日（日）に八王子市学園都市センターで行われ、囲碁協会も分科会を持ちました。6 人が実参加、2 人がオンラインでの参加でした。内容は、１．日本エスペランチスト囲碁協会の総会、その後、講習会や各自の対局が、主に九路盤を使って行われました。

Okazis Go-kunsido dum la 109a japana Kongreso

La 109a Japana Kongreso okazis en la urbo Haĉiooĵi la 23an-la 25an de septembro. Ni okazigis la Go-kunsidon, en kiu 6 ĉeestis kaj 2 rete partoprenis. La enhavo estas jene.

Unue okazis ĝenerala kunsido de Japana Esperantista Go-Asocio. Sekve s-ro HORI instruante ludis goon kun komencanto. Surretaj vizitantoj vidis/aŭdis la instruantan ludon. Aliaj ĉeestantoj ĝuis ludojn sur 9-voja-tabulo. Surlokaj vizitantoj ricevis 9-voja-tabulon kaj go-librojn.

新年の囲碁大会は、中止します。
5-6 月には八ヶ岳囲碁大会を計画中ですが、次回の会報で、お知らせします。

九路盤、エスペラントの囲碁の本、送料負担のみでお分けします。

Senpagaj donacoj al Go-amantoj

事務局には、多くの九路盤とエスペラントの囲碁の本があります。現状では、これらを利用する手立てがありませんので、希望の方には、送料のみの負担でお分けします。

En nia stokejo estas multaj ekzempleroj de du go-libroj kaj 9-voja-tabuloj. Ni donacos ilin al go-amantoj, kondiĉe ke la ricevontoj pagos sendkoston.

囲碁の格言 Saĝaj vortoj pri Go-ludo

囲碁の格言を覚えておいて、場面場面でそれを思い出すと、良いヒントにもなるし、冷静になります。

Saĝaj vortoj pri Go-ludo povas esti tre utilaj. Kiam tiu situacio aperas, vi rememoru tiujn. Vi povas esti trankvila kaj juĝi ĝuste.

一方地に勝ちなし

Unu granda teritorio kondukos vin al malvenko.

* Unu granda teritorio ŝajne estas granda, sed en efektiveco, ne. Do vi faru plurajn teritoriojn.

追うはケイマ、逃げは一間

Postkuru ĉevale, Forkuru unupunkte!

* Ĉevala atako estas raipda, kaj unupunkta salto estas firma.

大場より急場

En la komenca stadio estas grave meti ŝtonon por celi grandan teritorion, sed foje pli grave estas meti ŝtonon ĉe urĝa punkto.

岡目八目（おかめはちもく）

Pli ol ludantoj, observantoj povas pli bone juĝi la situacion.

切った方を取れ

Kaptu la tranĉanton!

* En la formo, kie kontraŭulo povas tranĉi ambaŭflanken sur la dua linio de rando, se li tranĉas unuflanken, vi devus kapti la tranĉantan ŝtonon.
  (Vidu la diagramojn en la sekva paĝo)
  En la maldekstra diagramo, kontraŭ Niga tranĉo N-1, Blanko kontentiĝas kaptante la ŝtonon per B-2 kaj B-4.
  Se Blanko sinligis kiel B-2 en la dekstra diagramo, mankas okulo, rezultas malbone.

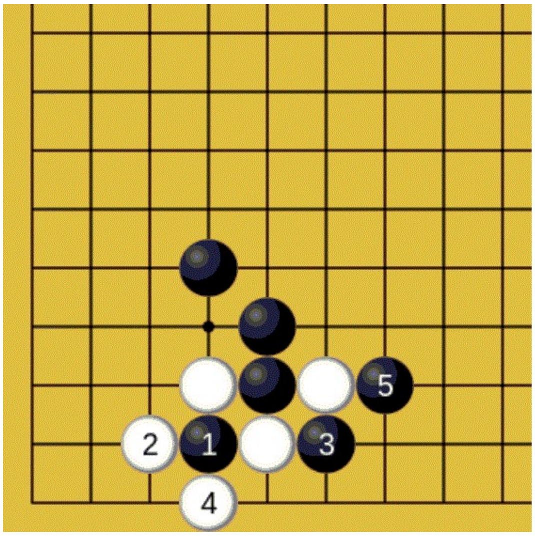

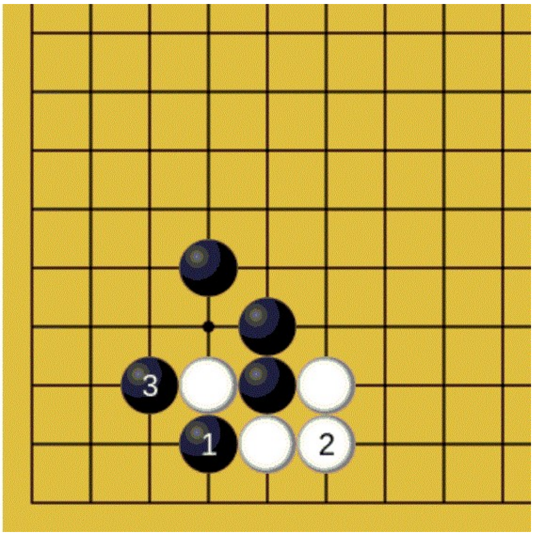

キリチガイ一方をノビよ

Sinetendu de unu el la kructranĉitoj!

* Kiam kontraŭulo metas kructranĉon, bone estas fortigi unu el viaj ŝtonoj, sin-etendante. Ofte, pli bone estas ligigi vian pli malfortan ŝtonon al amiko. En la dekstra diagramo, kontraŭ Blanka kructranĉo B-1, respondu per N-1.

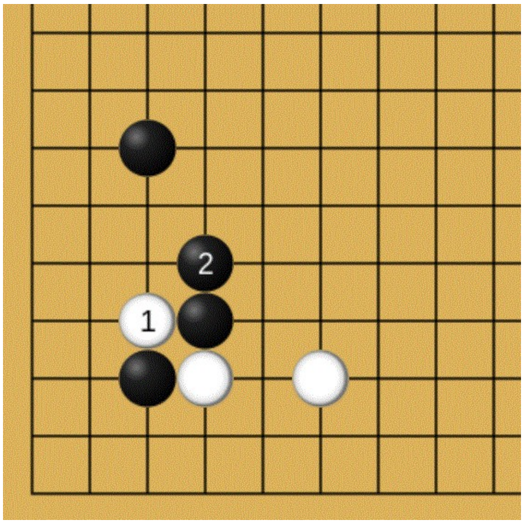

車の後押し悪手の見本

Tipe malbone estas postpuŝi.

* Se vi nenecese puŝos kontraŭan ŝtono, ĝi antaŭen iras kaj fortiĝas. Montras tian situacion en la suba diagramo ;

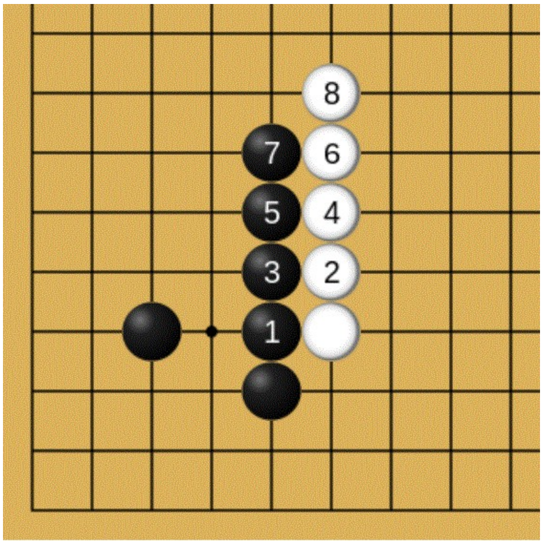

ケイマにツケコシ

Trans-tuŝ-metu trans ĉevala formo.

* Kontarŭ ĉevala formo, esence estas trans-tuŝ-meti. Vidu la meton N-1 en la suba diagramo.

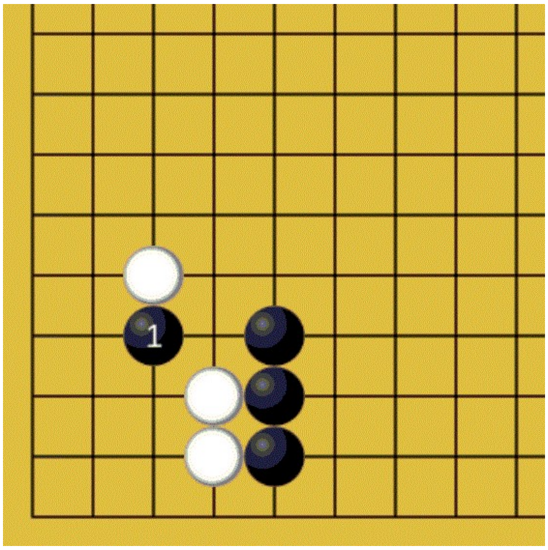

碁石の話

碁石は、囲碁、連珠に使用する用具で、黒・白２色の円盤形の物体である。黒白２色で一揃いとなり、碁笥（ごけ）と呼ばれる容器に入れておく。碁では黒 181 個、白 180 個を用意する。連珠では「珠」と呼び、黒 113 個、白 112 個を用意する。

石の大きさは白石が直径 21.9㎜、黒石が直径 22.2㎜。黒石のほうが若干大きくなっているのは、白が膨張色でやや大きく見えるためで、若干の差をつけることにより、人間の目にはほぼ同じ大きさであるように見える。厚さは 6㎜ – 14㎜ 程度までである。

「石」と呼ばれるが素材は必ずしも石材のみが用いられてはいない。黒石は那智黒（三重県熊野市で産する黒色頁岩または粘板岩）、白石は碁石蛤の半化石品が最高級とされる。白はハマグリの貝殻を型抜きして磨いたものである。碁石の材料となるハマグリの代表的な産地は古くは鹿島海岸や志摩の答志島、淡路島、鎌倉海岸、三河などであった。練習用には硬質ガラス製のものなどが使用される。那智黒石が名品とされる。

Rakonto pri Go-ŝtonoj

Go-ŝtonoj estas iloj uzataj por Go kaj Renĵu, kaj estas diskoformaj objektoj en du koloroj, nigraj kaj blankaj. En Go 181 nigraj kaj 180 blankaj estas pretaj. En Renju, 113 nigraj kaj 112 blankaj estas preparitaj. La grandeco de la blanka ŝtono estas 21.9mm en diametro kaj tiu de nigra ŝtono estas 22.2mm. La kialo de malsamaj grandecoj estas, ke la blanka estas ekspansiema koloro kaj ŝajnas iomete pli granda por okuloj. Dikeco varias de 6 mm ĝis 14 mm.

Kvankam La nomo estas "ŝtono", la materialo uzata ne ĉiam estas ŝtono. La plej multekosta nigra ŝtono estas farita el naĉiguro-ŝtono (nigra ardezargilo aŭ ardezo produktita en la urbo Kumano, Mie), kaj la plej multekosta blanka ŝtono estas el la duonfosilia produkto de Goishi-konko. Nun kutime oni uzas vitrajn ŝtonojn.

Meditoj 7

verkita de Sakurai Nobuo

100. La vera literaturo estas la krio el la fundo del' animo.

101. La beleco portas feliĉon, sed aroganti la belecon portas malfeliĉon.

102. La diplomatia traktado similas al tia taktiko, ke la virinoj manipulas la virojn.

103. Ne estu pala, malgrasa, malsaneca, utopiorevema, realo-neanta idealisto.

104. Por ke ĉiu vivu kun la egalaj rajtoj estas necesa la leĝo de la reciprokeco: se vi volas mortigi alian, la alia rajtas mortigi vin, se vi volas turmenti alian, la alia rajtas turmenti vin, se vi abomenas iun, tiu rajtas abomeni vin, vian postulon alia rajtas postuli al vi k.t.p. Sekve vi devas akcepti, ke neniu rajtas havi privilegion.

105. La naturo ne dotas elstaran cerbon al malbonuzulo.

106. Al la infano kun nealta kapablo necesas la edukado, sed al la infano kun alta kapablo ne necesas la eduko: lasu tian infanon laŭ lia iniciatemo kaj li mastros sian vivon pli elstare.

107. La mildeco kaj la malforteco ne ĉiam koincidas.

108. Estas amuze ridinde, ke la germano kaj la franco interkomunikas nek en germana nek en franca sed en angla lingvo.

109. Kiam oni havas oron, tiam oni perdas koron.

9歳の囲碁プロ棋士

若い才能大事に育てたい

2022.
8.27
毎日

囲碁界の将来を担う存在になってほしい。9歳4カ月のプロ棋士が誕生する。大阪の小学3年生、藤田怜央さんだ。

4歳で囲碁を始めるとメキメキと力を付け、早くから注目されていた。仲邑菫二段の持つ10歳0カ月の記録を抜いて史上最年少のプロとなる。

関西棋院の英才特別採用により抜てきされた。早くからプロと対戦させて、世界で戦える棋士の育成を目指そうという制度だ。

背景には、日本の囲碁界の地盤沈下がある。1990年代初めごろまでは世界をリードしていたが、今や中国、韓国の後塵を拝している。

中韓が強いのは、幼少期から英才教育に力を入れているからだと言われる。10～20代が活躍し、世界最強とされる韓国の申真諝さんは22歳だ。

囲碁人気が低迷している現状への危機感もある。

日本生産性本部の「レジャー白書2021」によると、2020年の囲碁人口は180万人と、12年の400万人と比べて半分以下となった。

将棋人口も同様に減少傾向にあるものの、20年は530万人と囲碁の約3倍だ。デビューから最年少記録を次々と塗り替えてきた藤井聡太5冠の活躍で、裾野が広がっている。

若きスターの登場が待たれる囲碁界にとって期待の星が、3年前に日本棋院の英才特別採用で棋士になった仲邑二段だ。

今年は13歳でのタイトル挑戦、公式戦通算100勝と最年少記録が続いた。特に100勝は、二十五世本因坊治勲（趙治勲九段）の15歳11カ月という記録を50年ぶりに更新する快挙となった。

男性棋士に肩を並べる藤沢里菜女流本因坊、上野愛咲美女流立葵杯らの躍進は、後輩の仲邑二段の存在が刺激になっていると指摘されている。

藤田さんも、仲邑二段同様、強いプロと対局を重ねて経験を積み、棋力を上げていってほしい。記者会見では「世界一」が目標と語った。

とはいえ、プロの世界で戦う中で、壁にぶつかることもあるだろう。周囲の大人がサポートし、小さな大器を大事に育てたい。

2022.8.27

藤田怜央初段＝2日午後、大阪市中央区、白井伸洋撮影

Knabo Fuĵita Reo, 9-jara kaj 4-monata, fariĝis profesia Go-ludisto. Kiam li komencis ludi Go-on en la aĝo de 4 jaroj, li rapide plibonigis sian kapablon kaj altiris atenton, kaj li iĝis la plej juna profesia go-ludisto en la historio en la japana Go-mondo, superinte la rekordon de knabino

Nakamura Sumire, kiu fariĝis profesia en la aĝo de 10 jaroj kaj 0 monato. Li estis selektita fare de la Kansaja Go-Asocio laŭ speciala edukasistemo kun la celo, ke junaj go-ludistoj havu multajn okazojn ludi kontraŭ fortaj go-ludistoj.

En la fono estas la malprogreso de la japana Go-mondo. Ĝis la komenco de la 1990-aj jaroj, Japanio gvidis la mondon, sed nun ĝi estas malantaŭ Ĉinio kaj Koreio. La kialo, kial Ĉinio kaj Sud-Koreio estas fortaj, estas ĉar ili koncentriĝas pri talenta edukado al junaj geknaboj. En du landoj junaj Goistoj en siaj 10-aj ĝis 20-aj jaroj estas aktivaj. Korea Goisto Ŝin Ŝinso, la monda ĉampiono, estas nur 22-jara.

La populareco de Go en Japanio estas malvigla. En 2020, la Go-ludantoj estas 1.8 milionoj, malpli ol duono de la 4 milionoj en 2012. Ĉiuj esperas, ke FuJita iĝu pli forta, ludante kontraŭ fortaj profesiuloj. "Mi volas esti la plej forta en la mondo," diris FuJita en gazetara konferenco. Ni volas, ke la ĉirkaŭaj plenkreskuloj subtenu kaj kreskigu infanojn kaj geknabojn kun genia kapablo.

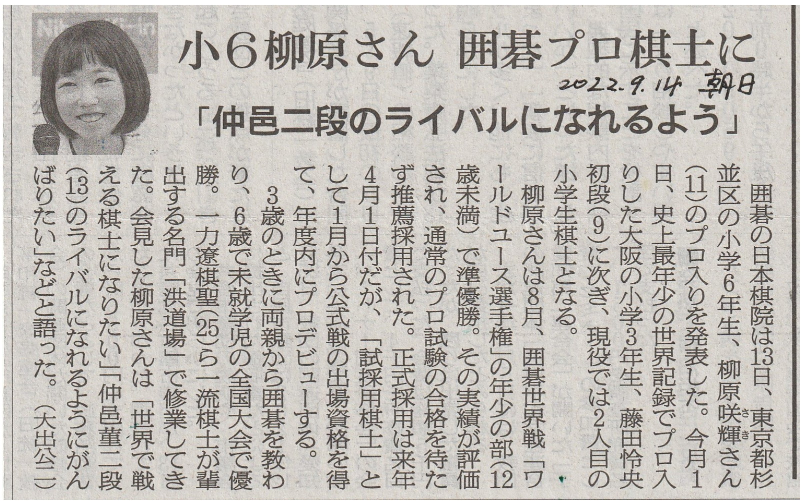
小6柳原さん 囲碁プロ棋士に

2022.9.14 朝日

「仲邑二段のライバルになれるよう」

囲碁の日本棋院は13日、東京都杉並区の小学6年生、柳原咲輝(さき)さん(11)のプロ入りを発表した。今月1日、史上最年少の世界記録でプロ入りした大阪の小学3年生、藤田怜央初段(9)に次ぎ、現役では2人目の小学生棋士となる。

柳原さんは8月、囲碁世界戦「ワールドユース選手権」の年少の部(12歳未満)で準優勝。その実績が評価され、通常のプロ試験の合格を待たず推薦採用された。正式採用は来年4月1日付だが、「試採用棋士」として1月から公式戦の出場資格を得て、年度内にプロデビューする。

3歳のときに両親から囲碁を教わり、6歳で未就学児の全国大会で優勝。一力遼棋聖(25)ら一流棋士が輩出する名門「洪道場」で修業してきた。会見した柳原さんは「世界で戦える棋士になりたい」「仲邑菫二段(13)のライバルになれるようにがんばりたい」などと語った。(大出公二)

Knabino Janagihara Saki, 11-jara, fariĝis profesia goisto. Ŝi gajnis la duan lokon en la Go-konkurso de junuloj (pli juna ol 12 jaroj), kaj dank' al tio ŝi estis adoptita, ne ricevinte ordinaran ekzamenon.

Ŝi eklernis Go-on, kiam ŝi estis 3-jara kaj en la aĝo de 6 jaroj ŝi fariĝis ĉampiono en la konkurso de infanoj pli junaj ol 6 jaraj. Ŝia volo estas, ke ŝi povu batali en la mondo.

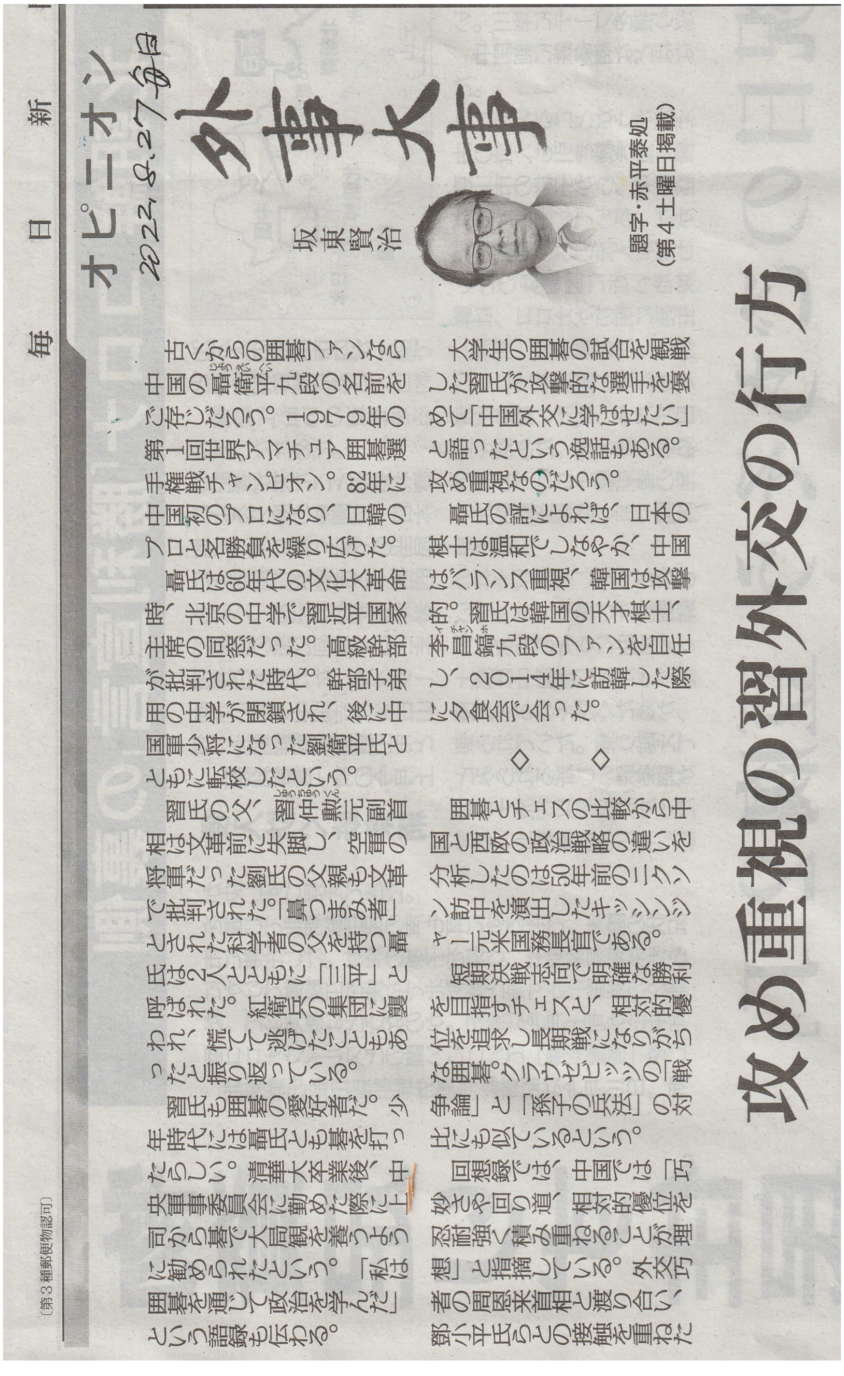

〔第3種郵便物認可〕　毎日新

オピニオン

2022.8.27 毎日

外事大事

坂東賢治

題字・赤平泰処
（第4土曜日掲載）

攻め重視の習外交の行方

古くからの囲碁ファンなら中国の聶衛平九段の名前をご存じだろう。1979年の第1回世界アマチュア囲碁選手権戦チャンピオン。82年に中国初のプロになり、日韓のプロと名勝負を繰り広げた。

聶氏は60年代の文化大革命時、北京の中学で習近平国家主席の同窓だった。高級幹部が批判された時代。幹部子弟用の中学が閉鎖され、後に中国軍少将になった劉衛平氏とともに転校したという。

習氏の父、習仲勲元副首相は文革前に失脚し、空軍の将軍だった劉氏の父親も文革で批判された。「鼻つまみ者」とされた科学者の父を持つ聶氏は2人とともに「三平」と呼ばれた。紅衛兵の集団に襲われ、慌てて逃げたこともあったと振り返っている。

習氏も囲碁の愛好者だ。少年時代には聶氏とも碁を打ったらしい。清華大卒業後、中央軍事委員会に勤めた際に上司から碁で大局観を養うように勧められたという。「私は囲碁を通じて政治を学んだ」という語録も伝わる。

大学生の囲碁の試合を観戦した習氏が攻撃的な選手を褒めて「中国外交に学ばせたい」と語ったという逸話もある。攻め重視なのだろう。

聶氏の評によれば、日本の棋士は温和でしなやか、中国はバランス重視、韓国は攻撃的。習氏は韓国の天才棋士、李昌鎬九段のファンを自任し、2014年に訪韓した際に夕食会で会った。

◇　◇

囲碁とチェスの比較から中国と西欧の政治戦略の違いを分析したのは50年前のニクソン訪中を演出したキッシンジャー元米国務長官である。

短期決戦志向で明確な勝利を目指すチェスと、相対的優位を追求し長期戦になりがちな囲碁。クラウゼビッツの「戦争論」と「孫子の兵法」の対比にも似ているという。

回想録では、中国では「巧妙さや回り道、相対的優位を忍耐強く積み重ねることが理想」と指摘している。外交巧者の周恩来首相と渡り合い、鄧小平氏らとの接触を重ねた

La ĉina gvidanto Xi Jinping ŝatas go-ludon. Li diris, ke lerninte Go-ludon, li lernis politikon. Kiam li vizitis iun Go-konkurson, li laŭdis tre agreseman ludanton kaj diris, ke la ĉinaj politikistoj lernu de li”

El ”9x9 Ŝtupetaro” turniro en Esperantejo sur OGS

MORI Hitosi

En “9x9 Ŝtupetaro” turniro en grupejo “Esperantejo” sur OGS Go-servejo (https://online-go.com/ladder/493) aliĝas nur 5 membroj inkluzive min, kaj bedaŭrinde tre malofte okazas la matĉon inter ni. Do mi volas varbi novajn membrojn el vi, la legantoj de “GO-AMIKO”.

Ĉi tie prezentiĝas lastan matĉon inter la unua ranganto de la ŝtupareto kaj la dua.
Se vi havas konekton al la inter-reto, vi povas postludi la ludon ĉe jena ligilo;
https://online-go.com/game/48186877

Por analizo, mi ĉi tiam uzis Arte-faritan Intelekton nomita “入神の囲碁” (NYUUSIN NO IGO, mallongigo “NI”), kiu signifas “GOo de En-di-iĝanto”.

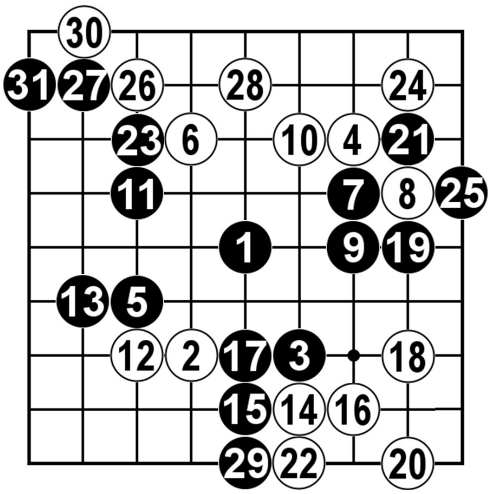

Unue montras la tutan registraĵon.
Nigro kaptis la du blankajn ŝtonojn en la MalSupra MalDekstra angulo, kaj lasis du blankajn ŝtonarojn en la MalSupra Dekstra angulo kaj en Supra rando viviĝi malgrandaj. Do Nigro havas pli multe da teritorio ol Blanko je pli ol 10 poentoj. Ĉi tiu matĉo estis ludita kun 5.5 poentoj da egaligo (KOMI). Blanko rezignis la matĉon post la 31a meto de Nigro (N-31).
La Go-servejo OGS havas sian AIon, kaj post ĉiu partio, montras la analizon, kiam kiu estis avantaĝa je kiom da procentoj aŭ poentoj. Pri gravaj eraroj, la AI montras pli bonajn metojn.

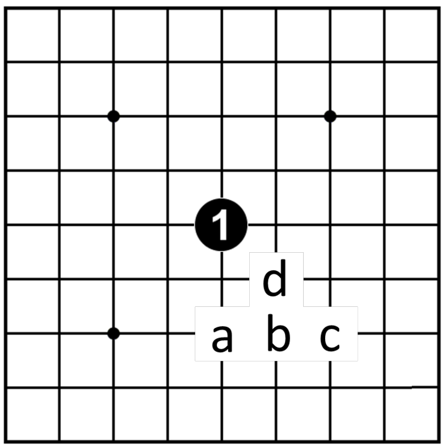

Kontraŭ Nigra unua meto sur zeniton, Ambaŭ AIoj rekomendas unu-punktan alproksimiĝon (B-a) kaj ĉevalan alproksimiĝon (B-b).
Laŭ NI procento de Blanka venko kalkuliĝas kiel jene;
B-a: 61%
B-b: 58%
B-c: 58%
B-d: 52%
Por amatoraj ludantoj ne gravaj estas kelkaj procentoj da diferenco.

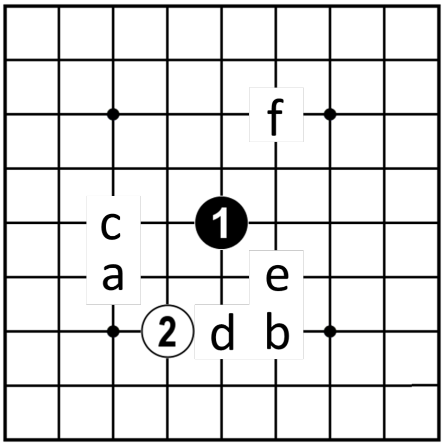

Blanko elektis la ĉevalan alproksimiĝon.
La AIoj rekomendas respondojn N-a, N-b, kaj N-c.
Laŭ NI procento de Nigra venko kalkuliĝas kiel jene;
N-a: 41%
N-b: 39%
N-c: 40%
N-d: 40%
N-e: 39%
N-f: 39%
NI taksas ke iom malavantaĝa estas Nigra unua meto sur zeniton, sub la kondiĉo de 5.5 poentoj da egaligo.

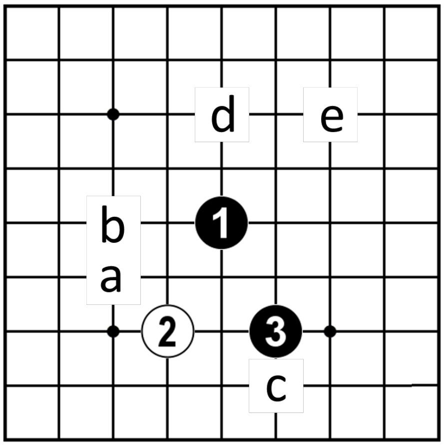

Nigro elektis ĉevalan salton dekstren de la blanko.
Ĉi tiam la kalkuloj de NI kaj OGS-AI estas iom malsamaj. Ili same rekomendas la diagonaliĝo B-a unue, sed due malsame. NI rekomendas ĉevalan salton sur B-b sed OGS-AI tri-tri punkton en la kontraŭa angulo B-e.
Laŭ NI procento de Blanka venko kalkuliĝas kiel jene;
B-a: 61%
B-b: 58%
B-c: 56%
B-d: 54%
B-e: 52%

Blanko elektis la tri-tri punkton en la diagonale kontraŭa angulo.
Laŭ NI procento de Nigra venko kalkuliĝas kiel jene;
N-a: 48%
N-b: 47%
N-c: 45%
N-d: 44%
N-e: 44%
La procentoj iomete plimultiĝas ol tiuj post la Blanka 2a meto. Do NI taksas la meton B-4 iomete malbona.

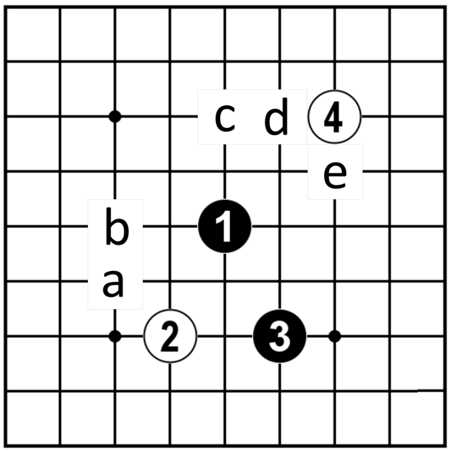

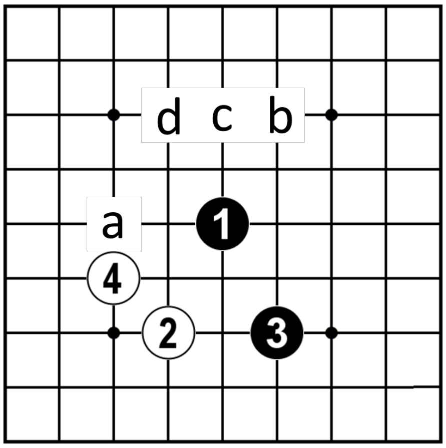

Anstataŭe se Blanko elektus la diagonaliĝo B-4, la kalkulo de NI fariĝas kiel jene;
N-a: 40%
N-b: 40%
N-c: 39%
N-d: 38%
Mi, Nigro, mem elektus la saltanta tuŝmeton N-a, limigantan la teritorion de la blanka ŝtonaro.
Post suben-bato de blanko sur la maldekstran punkton de N-a, kaj nigra sin-etendo sur la supran punkton de N-a, eble Blanko invados la Supran Dekstran angulon. Nigro tuŝmetos al la invadanto kaj limigos ĝian teritorion.

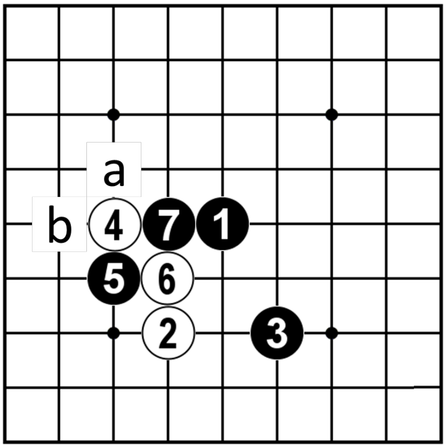

Anstataŭe se Blanko elektus la ĉevalan sin-gardon B-4, Nigro trans-tuŝ-metus kiel N-5, Blanko barus per B-6, kaj Nigro tranĉos per N-7.
Ĉi tiam eblas Blankaj taktikoj sin-gardema B-b aŭ batal-am-ema B-a.
Japana profesiula 8-DANulo ANZAI Nobuaki verkis libron "Definita versio! Perfekta gvidolibro sur 9x9 tabula GO-ludo". En la libro procedoj post B-4 estas klarigitaj. Iom malfacilaj por ordinaraj amatoroj...
Nun revenu al la partio.

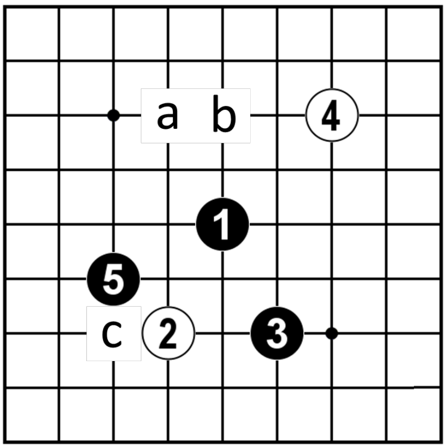

Nigro elektis la atakon N-5.
Kontraŭ tio, NI kalkulas procentojn de Blanka venko kiel jene;
B-a: 52%
B-b: 51%
B-c: 51%
Interese, laŭ la kalkulo de la AI, la procentoj de Blanka venko estas ĉirkaŭ egalaj. Se mi havus Blankon, mi preferus sin-vivigon en la MalSupra MalDekstra angulo, B-c.

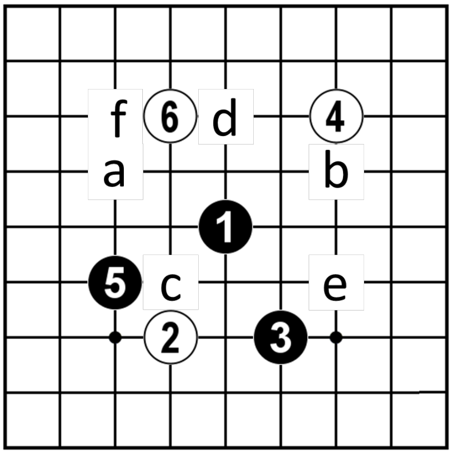

Blanko elektis la du-punktan etendiĝon, B-6.
NI rekomendas Nigran respondon N-a. Sed la kalkulitaj procentoj de Nigra venko por diversaj respondoj estas preskaŭ samaj;

N-a: 48%
N-b: 47%
N-c: 46%
N-d: 46%
N-e: 45%
N-f: 45%

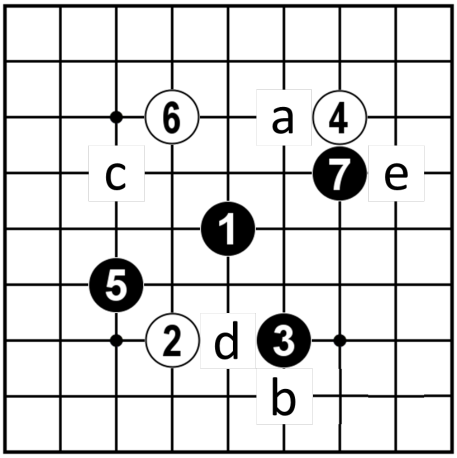

Nigro elektis la tuŝ-meton, N-7.
NI rekomendas Blankan respondon B-a. Kalkulitaj procentoj de Blanka venko por diversaj respondoj estas kiel jene;

B-a: 55%
B-b: 50%
B-c: 50%
B-d: 48%
B-e: 48%

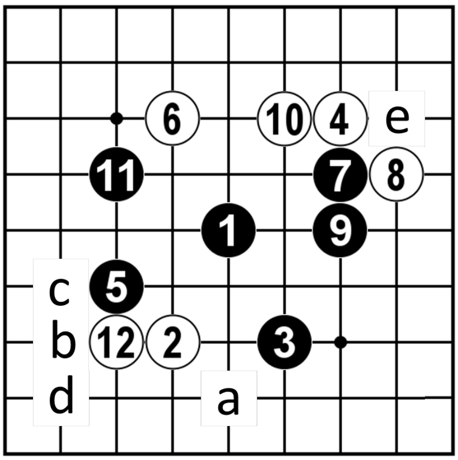

Kontraŭ Nigra tuŝ-meto N-7, Blanko respondis per suben-bato, B-8.
Post Blanka sin-vivigo B-12, NI kalkulas ke punkto 'a' en la MalSupra rando estas la plej grava. Procentoj de Nigra venko montriĝas;

N-a: 51%
N-b: 45%
N-c: 44%
N-d: 43%
N-e: 41%

Poste la plej gravan punton 'a' okupis Nigro, kaj venkis la ludon.
Se vi havas demandon, bonvole vizitu retpaĝon de JEGA kaj trovu mian ret-adreson ĉe la fundo;
http://jega.shisyou.com/jega/index.html

Go-ekzercaro por Komencantoj (29)

Nigro havas metorajton. Kien vi ŝtonmetos?

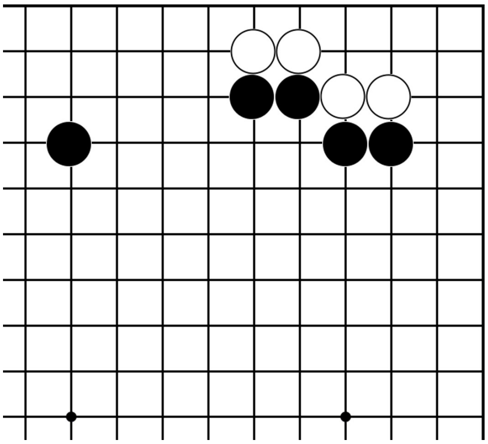

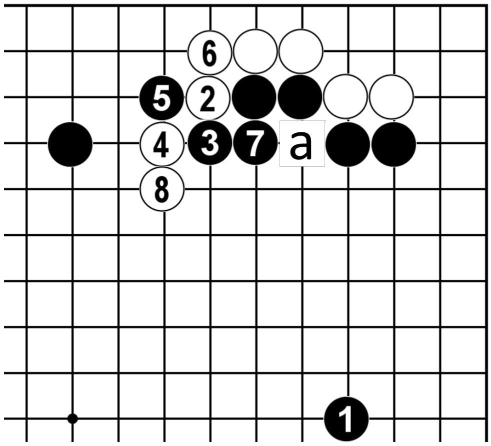

Profesiulo: N-1 okupas bonan lokon, sed domaĝe estas lasi Blankon "bati la kapon de du ŝtonoj" kiel B-2.
KYUUulo: Mi pensis, ke kontraŭ N-3 Blanko sin etedus kiel B-4 kaj Nigro povus sin ligi per N-4...
Prof.: La meto kiel B-4 nomiĝas "sinsekva(e) bato(i)", kaj ofte aperas.
K-ulo: Nun mi pensas ree, ke eĉ se mia penso realigus, restus danĝero per Blanka tranĉo sur punkto 7 aŭ a.
Porf.: Konklude grave estas, anstataŭ N-1, sin etendi sur punkton 2.
(Adaptita artikolo citita el "Kreskada noto de AMIGO" en japana ĵurnalo "Semajna GOo")

La problemo 281-a

Nigro havas meton.

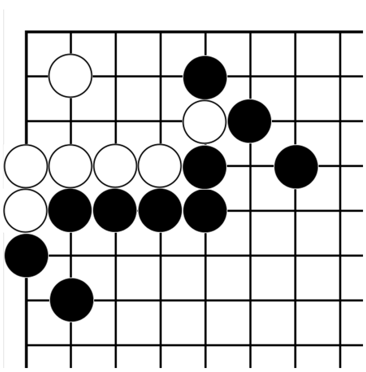

La problemo 282-a

Nigro Havas meton.

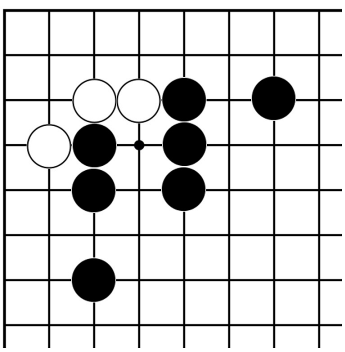

La solvo 281-a

Nigro povas sinvivigi.

Fig. 1-a: Sukceso.

Aplomba estas N-1. Ĝis N-7 Blanko ne povas en-iri al punkto a.

Fig. 2-a: Malsukceso.

Blanko faras alternan kaptadon.

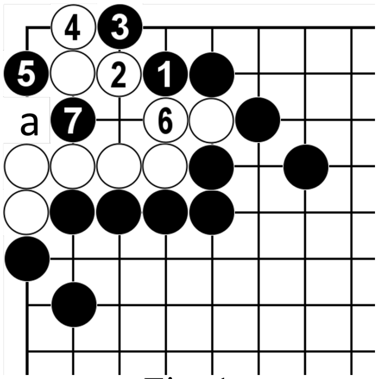

Fig. 1-a

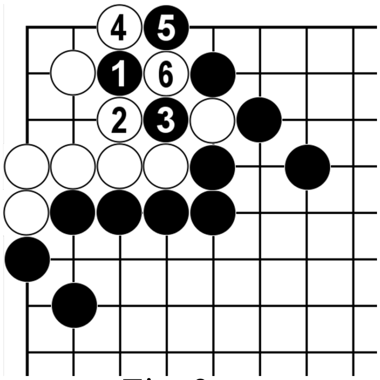

Fig. 2-a

La solvo 282-a

Nigro povas mortigi la blankon.

Fig. 1-a: Sukceso.

Esencaj estas punktoj N-1, N-3, kaj N-5.

Fig. 2-a: Malsukceso.

Blanko faras alternan kaptadon.

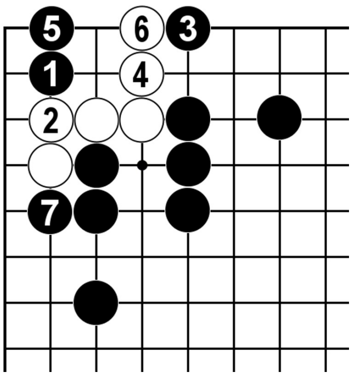

Fig. 1-a

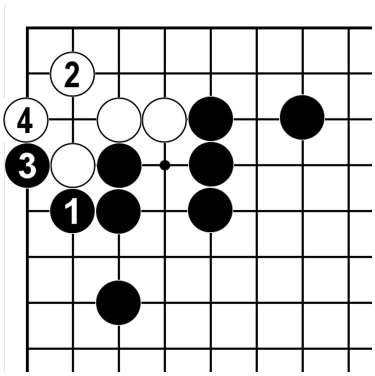

Fig. 2-a

(cititaj el ĵurnalo “Go Semajno”)

Apero de go-amiko Taĵima 5

碁仇・田島さんの出現（５）

さて９月に入って、元 JEI の事務局長の石野さんから、インターネットでの対局の申し込みが来た。「弱いです」というから本当に弱いのかと思ったら、私と同じくらいの棋力であった。石野さんは、コミを、持碁にならないように 0.5 目に設定したというが、こんなコミも聞いたことがない。しかし、言われるままに、同意して打つことにした。打ちながら思ったのは、おしゃべりがないとつまらないなあ、ということである。田島さんとの対局だと、彼が「うーうー」とうなりだすと、今は劣勢だがこれから逆襲するぞ、という合図だし、「下手な手を打った」と言えばこっちもほくそ笑むというものだ。

さて、田島さんの話題に戻ると、私はあまりいろいろなことをしゃべらないのだが、田島さんは、家には邪険なネコしかいない、妻には離婚され、子どもは大きくなって家にはいない、仕事は週一回の絵の予備校講師だから、人間との話に飢えているのだろう。こっちが真剣に考えているときに限っていろいろ話しだす。１型糖尿病の話は、何回も話題になる。というのは、彼は腕に埋め込んである「血糖値感知器」を見ては、お菓子を食べるかどうかを判断しているからである。この型の糖尿病について、インターネットでは次のように説明してある。

……………………………………………………………………………………………………

一般的に「糖尿病」と言って想像する２型糖尿病とは異なり、１型糖尿病は生活習慣とは無関係の自己免疫性疾患が原因とされ、原因は異なるが同じ糖尿病の病態を示す。

膵臓にある β 細胞は、血糖値を下げる唯一のホルモンであるインスリンを分泌している。ところが、何らかの原因によりこの β 細胞が破壊されてしまうと、インスリンの分泌が極度に低下するか、殆ど分泌されなくなり、糖尿病を発症する。インスリンが機能しないため血糖値が上昇し、糖尿病性昏睡などの急性のものから、糖尿病性腎症などの慢性のものまで、さまざまな合併症を引き起こし、放置すると死亡する。20 世紀前半にインスリンが治療応用されるまでは、極度の食事制限を要する致死的疾患の一つであった。

予防法は分かっていない。根治法はなく対症療法が行われる。経口血糖降下薬は無効で、患者はかならず注射薬であるインスリンを常に携帯し、毎日５回自己注射しなくて

はならない。今日ではペン型注射器が開発され、発症者の大半である小児でも自分で打ちやすくなった。

……….

ということで、田島さんは腕に「血糖値感知器」を装着してある。以前は、毎日４回、自分で針を刺して血液を採り、数値を計測して記録しなければならなかったが、今はその器具で（これも、左右の腕に毎日差し替えるという）自動的に数値が計測され記録されるので、病院では、それを見せるので楽になったという。それでも毎日、自分で針を刺すのだから、考えるのも嫌だが、田島さんはもうそれを何年、何十年もやっている。

原因は、「私の親も、妻の親も借金があり、妻の給料はそっちの借金返しに、自分の収入は、10 万円が借金返し、それと生活費にあてていて、その時のストレスがすごくて、それが原因ではないか」という。人生は大変であるが、彼はいたって温厚で、温厚すぎるのが問題なのか、妻には「好きな人が出来たから別れてくれ」といわれ、子どもはそれが原因で家出した。そんなことがあってストレスになった」という。

先日ある所で、認知症の人に「位置情報装置」を埋め込む話が出て、「それは人権侵害で最近はやらない」とか聞いたので、そんなこと言ったって田島さんは器具を「埋め込んでいる」と思って話を向けようと思ったが、田島さんの苦しい話を聞いて、そんなことは言い出せなくなってしまった。

さて、田島さんとの対局は、2 番手なおりなので、負けた次の回は、真剣である。9 月 1 日の対局では、前の回に私が負けたので、今回また負けると黒番に転落である。まあ、優勢に対局を進めたのだが、すでに２眼持っている石を、一眼と勘違いして目を奪いにゆくという大失策をしてしまった。それで田島さんにより付かれたのだが、田島さんの失策もあって、珍しく田島さんは「投了」と宣言をした。その後、検討をしているうちに「もう少し、このまま続けて打とう」と言い出した。以前、私も人が良く付き合ったこともあったが、さすがに今回はそれを拒絶し、私が勝ち、次回私が勝てば、白番で打てることになる。でも、糖尿病で苦労をしている田島さんが、がっかりした姿で帰って行くのを見ると、仏心も湧いてしまう。

もう一つ、囲碁に関して嬉しいことがあった。それは、桜井信夫 8 段と 2 目で対局して、惜しかったことである。８月末に、八ヶ岳エスペラント館で「ホリゾント塾」という学習会が開かれ、桜井さんも参加した。勉強の合間に囲碁をして、３目で、私が２勝 1 敗になった。負けた碁では見落としで負けた。そんなことで、「今度 2 目で打たせてください」とおずおずと申し入れ、快諾をもらい、最終日の朝 7 時から対局した。私としては２か所で結構大きな石を取ったので勝ったかな、と思ったのだが、10 目の

負けだった。しかし、後から考えると、あそこでああしていれば勝てたなという反省点も分かって、実りのある負けだった。桜井さんも、２目では負けられないと真剣であった。「10 目差は、いい線ですね」とほめてもらい、大いに自信を持った。本当に囲碁は奥が深く、81 歳になるがまだまだ進歩しそうだ。

En septembro, mi ricevis peton por reta ludo de s-ro Iŝino, la iama ĝenerala sekretario de JEI. Li diris "Mi estas malforta", sed li estis same forta kiel mi. Ludante, mi pensis, ke reta go-ludo ne estas tiel interesa, ĉar dume ne okazas interparolado.

Kiam mi ludas kun s-ro Taĵima, ni interparolante ludas. Li loĝas sola, ĉar li eksedziĝis kaj la du filoj jam laboras en foraj lokoj. Lia sola kunloĝanto estas kato, sed ĝi ne estas ĉiam amika al li. Li vizitas artan lernejon unu fojon semajne, kaj dum aliaj tagoj li sola pentradas, do al li mankas interparolado. Tial li ĝoje venas al mi.

Ni havas nian regulon: se mi aŭ li malvenkas sinsekve du fojojn, mi aŭ li devas meti unu ŝtonon pli kiel handikapon. En la lasta ludo mi malvenkis, do la ludo de la 1a de septembro estis grava. Mi serioze ludis kaj apenaŭ venkis. Poste ni diskutis pri la fininta luktado, tiam li proponis, ke ni daŭrigu la ĵus finintan ludon. Mi estas akceptema, ĉar lia malvenko donas streson al li kaj povas malbonigi lian diabeton, sed tiun fojon mi rifuzis tion kaj mi venkis. S-ro Taĵima, kiam li malvenkas, revenas kun malhela mieno, tial mi hezitas perfekte venki lin.

Pri mia Go-vivo estis alia bona novaĵo: Fine de aŭgusto okazis studsesio nomata "Lernejo Horizonto" en Jacugatake-Esperanto-Domo, kaj ankaŭ s-ro Sakurai, 8-danano, partoprenis. Mi ludis kun li kaj gajnis 2 venkojn kaj 1 perdon kun 3-ŝtona handikapo. Poste mi heziteme petis, “Ĉu vi permesas, ke mi ludu kun vi kun 2-ŝtona handikapo?” kaj li volonte akceptis mian peton. La rezulto estis mia malvenko je 10 okuloj, sed ĝis ni kalkulis, mi pensis, ke mi venkis. Mi havis okazon venki, tamen bedaŭrinde mi malvenkis. Li diris, “Vi bone batalis!” Do mi iom estis kontenta pro mia ebleco plu progresi en go-ludo, kvankam mi jam estas maljunulo de 80-jaroj.

Laborplano de JEGA

1. 役員　Estraranoj

代表：堀泰雄（群馬）会計：森均（滋賀）名誉代表者：桜井信夫（東京）

Reprezentanto: HORI Jasuo, Kasisto: MORI HItoŝi, Honora reprezentanto: Sakurai Nobuo

2. 行事　Eventoj

・5 月合宿（八ヶ岳エス館）　・日本大会で　分科会をもつ

Kunsidoj en Jacugatake kaj Japana Kongreso.

3. 会報(Go－amiko)

・発行は年3回とし、4 月、8 月、12月に発行する。

Ni eldonos la revuon 3 fajojn: aprilo, aŭgusto, kaj decembro

・"Go-amiko"の記事は原則として Esperanto または Du-lingva とする。

La artikoloj estu skribitaj en Esperanto aŭ dulingve.

4. 会費　Kotizo

・日本人会員は 1000 円(寄付をしたい方は 1500 円プラス）1000 enoj por japano

・外国人会員は、無料だが、EGLIの趣旨に賛同し会員となる方からは 10　ユーロ頂く。

10 eŭroj por eksterlandano

5. 出版計画　Eldonplano　どんな出版が良いか、考える。 Ni trovos la eblecon.

6. 書籍などの扱い　Niaj libroj pri Go

"Invito al GO-Ludo"、"Fundamento de Taktiko kaj Strategio de GO-Ludo"、9X9-voja tabulo（九路盤）

無料だが送料は負担してもらう。Senpagaj, sed la ricevontoj pagu sendkoston..

—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○

Japana Esperantista Go-Asocio (JEGA)　日本エスペランチスト囲碁協会

Esperantista Go-Ligo Internacia (EGLI)　世界エスペランチスト囲碁協会

UEA-konto: egli-f　　Retejo：　http://jega.shisyou.com/jega/index.html

Adreso：　2-13-3 Ootone, Maebaŝi, Gunma, Japanio, 371-0825, Japanio

Ĉe HORI Jasuo　３７１－０８２５　群馬県前橋市大利根町２-１３-３　堀泰雄方

retadreso: hori-zonto@r.water.sannet.ne.jp　電話：027-253-2524

Ĝirkonto:　郵便振替口座 00170-4-84859　日本エスペランチスト囲碁協会

525-0041 滋賀県草津市青地町 960-8　森均方